

Muinaismuistoyhdistyksen kirjakokoelman koti

■ Hannele Dahl

Helsingin Alppilassa sijaitseva Museoviraston kirjasto palvelee kaikkia kulttuuriperinnöstä kiinnostuneita. Kirjaston keskeisiä aihealueita ovat arkeologia, historia, museologia, kansatiede, taidehistoria, rakennussuojelu ja konservointi. Museoviraston oman kirjakokoelman lisäksi kirjasto hallinnoi myös Suomen Muinaismuistoyhdistyksen kirjakokoelmaa.

Museoviraston arkisto ja arkeologiset kokoelmat, kirjasto ja kuvakokoelmapalvelut toimivat nykyään samoissa tiloissa Sturenkatu 2a:ssa. Erimuotoisen aineelliseen kulttuuriperintöön liittyvän aineiston voi näin saada käyttöönsä yhdeltä luukulta, olipa kyse sitten valokuvista, asiakirjoista, esineistä tai piirustuksista.

Monipuolisten arkistopalveluiden lisäksi on käytettävissä kaksi kirjakokoelmaa, Museoviraston kirjakokoelma ja Suomen Muinaismuistoyhdistyksen kirjakokoelma. Kokoelmat on järjestetty samoihin hyllyluokkiin, eikä tavallinen kirjaston käyttäjä välttämättä huomaa lainkaan niiden eroa. Esimerkiksi sarjajulkaisuissa asiakas saattaa kuitenkin huomata julkaisun nimiösivulla Suomen Muinaismuistoyhdistyksen leiman. Museoviraston kirjaston jatkuvista julkaisuista kolmannes saadaankin Suomen Muinaismuistoyhdistyksen vaihtotoiminnan kautta.

Kotimaisten muinaismuistojen tutkimuksen ja suojelun tueksi vuonna 1870 perustettu Suomen Muinaismuistoyhdistys edistää kulttuuriperintöalan tutkimusta ja harrastusta mm. järjestämällä esitelmätilaisuuksia ja harjoittamalla julkaisutoimintaa. Yhdistyksen julkaisusarjoja ovat *Suomen Museo*, *Finskt Museum*, *Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja*, *Kansatieteellinen Arkisto* ja *Iskos*, ja niissä julkaistaan arkeologista, kansatieteellistä, tai-

dehistoriallista ja kulttuurihistoriallista tutkimusta. Tutkimustieto leviää vaihtotoiminnan kautta.

Vuonna 2012 yhdistyksellä oli yhteensä noin 270 koti- ja ulkomaista vaihtokumppania – tieteellisiä yhdistyksiä, tutkimuslaitoksia ja kirjastoja. Vaihtokumppaneilta vastineiksi saatavat julkaisut päätyvät ensin yhdistyksen uutuushyllyyn Museoviraston kirjaston lukusalissa. Yhdistyksen kuukausiesitelmien yhteydessä valikoima uutuushankintoja on esillä myös Suomen kansallismuseossa. Museoviraston kirjaston kokoelmat karttuvat myös ostojen, lahjoitusten ja Museoviraston oman vaihtotoiminnan kautta. Kokoelmiin voi ennen kirjastokäyntiä tutustua kirjaston verkkosivuilla.

Suomen Muinaismuistoyhdistyksen vaihtotoiminnasta voi lukea lisää Johanna Liljan väitöskirjasta *Challenging the Matthew effect* (2012). Museoviraston kirjaston edeltäjä, Valtion historiallisen museon kirjasto (1893) ja kahden kirjakokoelmamme ensimmäinen yhteinen koti, syntyi aikoinaan Suomen Muinaismuistoyhdistyksen perustajajäsenen ja pitkäaikaisen puheenjohtajan J. R. Aspelinin aloitteesta. Aspelin oli havainnut Muinaistieteellisen kirjaston perustamisen välttämättömäksi, koska ”Itse kaluston tieteellinen ja aikakaudellinen järjestäminen on mahdotoin kirjastotta ja tutkimuksetta”. Tätä periaatetta noudattaen Museoviraston kirjasto pyrkii edelleen tarjoamaan mahdollisimman laajan valikoiman omien alojensa julkaisuja kaikkien kiinnostuneiden käyttöön.

<http://www.nba.fi/fi/tietopalvelut/kirjasto>

Kirjoittaja on kirjastonhoitaja.